

TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

“O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY
ASOSLARI VA MUAMMOLAR” ILMIY TADQIQOT MARKAZI

"MOLIYA BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR
YO'NALISHLARI, ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA
ISTIQBOLLARI"

mavzusidagi
Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi

MATERIALLAR TO'PLAMI
2022-yil 25-noyabr

Toshkent 2022

Салимов Ш.Б.	КИЧИК БИЗНЕСДА ИННОВАЦИОН ФАОЛИЯТНИ МОЛИЯЛАШТИРИШДА ВЕНЧУР КАПИТАЛИДАН ФОЙДАЛАНИШ	866
Бабаев Б.Б.	ИНВЕСТИЦИЯ ФОНДЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ГЕНЕЗИСИ	868
Хашимов А.О.	КОРХОНАЛАР ФАОЛИЯТИНИ ФОЙДА СОЛИФИГА ТОРТИШНИ ТАКОМИЛАШТИРИШ	871
Djuxanova N.H., Tohirova M.Z	BOZOR IQTISODIYOTIDA ISTE'MOLCHILAR PSIXOLOGIYASI VA XULQ- ATVORINING ANAMIYATI	874
Абдулазизова У.	ПОЛИТИКА КОНКУРЕНЦИИ И АНТИМОНОПОЛЬНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ НА РЫНКАХ ФИНАНСОВЫХ УСЛУГ	877
Xikmatova N.	O'ZBEKISTONDA SUN'IY INTELLEKT VA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'RNI	881
Узакова В.С	РОЛЬ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В ПОДГОТОВКЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНЫХ КАДРОВ	883
Karimova I.	O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH VA TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA HORIJY TAJRIBALARDAN FOYDALANISH	885
Сайфуллаев М.С.	МОЛИЯВИЙ ҲИСОБНИНГ ХАЛҚАРО СТАНДАРТЛАРИ АСОСИДА АКТИВЛАР ҚАДРСИЗЛАНИШИ ҲИСОБИНИ ЮРИТИШНИНГ МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАРИ	887
Бойқобилова И.Ж.	РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ ШАРОИТИДА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ, ҲИСОБОТ ВА АУДИТИНИ ХАЛҚАРО СТАНДАРТЛАР АСОСИДА ТАШКИЛ ҚИЛИШНИНГ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРИ	890
Fayzulloyev M.S.	O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SOLIQ AUDITINI O'TKAZISH TARTIB HAMDA ULARNI QO'LLASH USULLARI	892
Музаффаров Д.Ш.	ЙИРИК СОЛИҚ ТЎЛОВЧИЛАРМАЪМУРЧИЛИГИДА СОЛИҚ НАЗОРАТИ ТАЪМИНЛАНИШИНИ ТАКОМИЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ	894
Muxtarov Sh	OLIY TA'LIM TIZIMINI STRATEGIK BOSHQARISHNING NAZARIY ASOSLARI	896
Мухторов Ш.Қ.	ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИНИ СТРАТЕГИК БОШҚАРИШДАГИ ХОРИЖИЙ ТАЖРИБАЛАР ВА УЛАРДАН МАҲАЛЛИЙ ДАРАЖАЛАРДА ФОЙДАЛАНИШ ЙЎЛЛАРИ	898
Нормуродов С.Н.	ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШНИНГ ИЛМИЙ АСОСЛАРИ	902
Эшпулатова З	ДАРОМАДЛАР ҲИСОБИ ВА ҲИСОБОТИНИНГ ҲОЛАТИ ҲАМДА ТАКОМИЛАШТИРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ	904
Эшпулатова З	ДАРОМАДЛАР ҲИСОБИ ВА ХАЛҚАРО ТАЖРИБА	911
Ишанкулова Ф.А.	ТАЪЛИМ ХИЗМАТЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ЖИҲАТЛАРИ	914
Азизтоева Ф.А	ТУРИЗМ ХИЗМАТЛАРИНИ КЎРСАТИШНИ ТАШКИЛ ЕТИШНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ	917
Fayzullaeva M.A.	MANAGEMENT MECHANISMS OF SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS	919
Қодиров Ф.Э.	АҲОЛИГА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШДАН ОЛИНГАН ДАРОМАД ВА ХАРАЖАТЛАРНИ ИМИТАЦИОН МОДЕЛИ	922
Turapov U.U.	INFORMATIVE AND INFORMATIVE SETTING OF INPUT AND OUTPUT PARAMETERS OF THE Object DETERMINATION CRITERIA	926
Nuritdinova G.B., Narzullayeva G.S	JAMIYATNING MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MAMLAKATNI IQTISODIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDIR	930

Here H_j - j is the number of groups with the same color as the color, and h_k - j is the number of colors with the same color in the k group.

In conclusion, it should be noted that the agreement coefficient takes values between 0 and 1. The fact that the value of the agreement coefficient is close to 0 means that the agreement is low. If the value of the coefficient is less than 0.3, it means that the opinions of the experts do not agree with each other, that is, there is no consensus. Also, the values of the coefficient of agreement between 0.3 and 0.7 and greater than 0.7 correspond to the average and high agreement, respectively. In the case of $W = 1$, the experts agree.

When arranging the parameters by the method of expert evaluation, all input and output parameters are determined. These input and output parameters must be sufficiently studied. Otherwise, their use in the model will not be effective.

REFERENCES:

1. Kolesnikova S.I., Methods of analysis of informativeness of various types of symptoms // Vestn. Tomsk State. University: Management, computer technology and computer science. 2009. № 1 (6). C. 69–80.
2. Zagoruyko N.G., Kutnenko O.A., Borisova I.A., Selection of informational sub-signs of signs (Algorithm GRAD) // Mathematical methods of image recognition: docl. 12 th Vseros. conf. M., 2005. p. 06-109.
3. Grigan A.M., Management diagnostics: theory and practice: Monograph / A.M. Grigan. Rostov n / D: Izd-vo RSEI, 2009. 316 p.
4. <https://autogear.ru/article/349/619/koeffitsient-konkordatsii-primer-rascheta-i-formula-chto-takoe-koeffitsient-konkordatsii/>
5. Rastrigin L.A., Khamdamov R.H., Turapov U.U., Multidisciplinary statistical assessment of informative quantitative symptoms. On Sat. "Automation of production". TashGTU. Tashkent, 1991, p.113-115.

JAMIYATNING MOLİYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MAMLAKATNI IQTISODIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDIR

Nuriddinova G.B., Narzullayeva G.S.
Buxoro davlat universiteti

Ushbu maqolada moliyaviy savodxonlik, moliyaviy ta'lim va iste'molchilarning moliyaviy xarajatlari bo'yicha ma'lumotlarni, hozirgi kunda turizmning iqtisodiyotda tutgan o'rni va mavjud potentsiallarning jamiyatda moliyaviy savodxonlikni yoki shaxsiy moliyaviy natijalarni yaxshilashi yoki yo'qligi qanchalik to'g'riligini ko'rib chiqamiz. Biz raqobatbardosh bozor firmalarni iste'molchilarni o'qitish uchun yoki ongli tanlovni osonlashtiradigan mahsulotlarni taklif qilish uchun qanchalik rag'batlantirayotganini muhokama qilamiz.

Insonning dunyoqarashi va iqtisodiy savodxonligi bir-biriga bog'liq, biri ikkinchisini taqozo qiladi. Iqtisodiy savodxonlik insonning dunyoqarashini shakllanishi varivojlanishiga, xuddi shu kabi, qaror topgan mustaqil dunyoqarash iqtisodiy savodxonlikning shakllanishiga xizmat qiladi.

Moliyaviy savodxonlik deganda esa, fuqaroni moliyaviy mahsulotlar va xizmatlar bozorida aktiv pozitsiyani egallash, jamiyatda o'zini va oila a'zolarini moliyaviy farovonligini oshirish uchun zarur bo'lgan bilimlar va ko'nikmalar yig'indisidir.

Hozirgi rivojlangan bozor iqtisodiyoti sharoitida har bitta soha vakillaridan moliyaviy bilim va ko'nikmalar va moliyaviy savodxonlik darajasining yuqoriligi talab qilinadi.

Moliyaviy xizmatlarning iste'molchilari uchun moliyaviy savodxonlikning past darajasi quyidagi salbiy oqibatlarga olib keladi:

- samarasiz qarorlarni qabul qilinishi tufayli moliyaviy institutlarga bo'lgan ishonchni pasayishi;
- moliyaviy bozor afzalliklaridan foydalanish imkoniyatining yo'qligi;
- shaxsni qarzдорlik majburiyatlarini yuqori darajadali;
- jismoniy shaxslarning ommaviy bankrot bo'lishi;
- o'sib kelayotgan avlodga salbiy moliyaviy tajribani o'rgatish;
- moliyaviy xizmat sotuvchilarining muttahamlik riskiga moyilligi, hulqining yomonligi;
- hayotiy muhim mahsulotlar uchun jamg'arishning past darajasi;
- pensiya jamg'armalarini shakllanishi va ularni boshqarishning samarasizligi.

Ta'kidlash joizki, mamlakat iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirish va iqtisodiyot tarmoqlarini modernizatsiya qilishda turizm industriyasining o'rni kattadir, shu jumladan kapital bozori imkoniyatlaridan to'liq foydalanishni hamda ushbu tizimni sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarishni talab qiladi. Shu maqsadda, kapitalni jalb qilish hamda korxona, moliyaviy institutlar va aholining erkin resurslarini joylashtirishdagi muqobil manba sifatida fond bozorini rivojlantirish 2017 - 2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasida asosiy vazifalaridan biri etib belgilangan hamda Harakatlar strategiyasining "Iqtisodiyotni rivojlantirish va liberallashtirish" 3-bo'limi 3.6-bandida ham turizm sohasiga alohida e'tibor berilgan.

Mavjud imkoniyatlardan samarali foydalangan holda, ushbu tarmoqni yanada takomillashtirish zarur, buni davrning o'zi taqozo etmoqda."

Hozirgi kunda iqtisodiyotni rivojlantirishni asosiy masalalaridan biri bu turizmni rivojlantirish masalasidir. Turizm bugungi kunda mamlakat uchun yuqori, serdaromad soha ekanligi hammamizga ma'lum. Turizm odamlarni ham davlat hududida, ham davlatdan tashqarida bir joydan boshqa joyga ko'chib yurishini nazarda tutadi. Bugungi kunda turizm iqtisodiyotning ajralmas qismiga aylanib bormoqda, turizmning rivojlanishi orqali aholining ish bilan ta'minlanishi, ularning yashash sharoiti yanada serdaromad bo'lishiga olib kelishi va jamiyatda kambag'allik foizi kamayishi hamda mamlakat iqtisodiyotini har tomonlama rivojlantirishga katta hissa qushadi. Fikrimiz tasdig'i sifatida aynan turizm sohasi rivojlangan xorij tajribasida ham ko'rishimiz mumkin.

Bundan tashqari, turizm to'g'risidagi qonunda "- ichki turizmni rivojlantirish, shu jumladan, ijtimoiy turizmni rivojlantirish doirasida bolalar, yoshlar, keksalar, shuningdek nogironligi bo'lgan shaxslar va aholining kam ta'minlangan qatlamlari uchun turizm hamda ekskursiyalarni tashkil etish uchun zarur shart-sharoitlar yaratish;

- turizm sohasiga investitsiyalarni jalb qilish va investitsiyalar kiritish uchun qulay shart-sharoitlar yaratish;

- mazkur sohada davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish;

- tadbirkorlik subyektlari uchun turistik xizmatlar bozorida teng imkoniyatlar yaratish;

- turizm sohasining subyektlariga soliq va bojxona imtiyozlarini belgilash orqali rag'batlantirish;

- turistlar va ekskursantlarning xavfsizligini, ularning huquqlari, erkinliklari hamda qonuniy manfaatlarini va mol-mulki himoya qilinishini ta'minlash;

- ilmiy tadqiqotlarni tashkil etish va rivojlantirish;

- kadrlarni tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish;

- xalqaro hamkorlikni rivojlantirish;

- O'zbekiston Respublikasining turizm uchun jozibador mamlakat sifatidagi nufuzini oshirish;

- turizm sohasi subyektlarini ular turistik bozorlarda milliy turistik mahsulotni targ'ib qilishida davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash;

- ilg'or innovatsion va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari joriy etilishini rag'batlantirish;
- turistik zonalar va turistik klasterlarning rivojlantirilishini rag'batlantirish" kabilar Turizm sohasidagi davlat siyosatining asosiy yo'nalishlar etib belgilangan.